

bylo povoleno dáti dítě německé národnosti do výživy a výchovy rodině české národnosti. To prý odporuje předpisu § 6 odst. (3) vládního nařízení ze dne 14. března 1930 čís. 29 sb. z. a n. Jisto jest, že toto nařízení vydané na základě zákona ze dne 30. června 1921 čís. 256 sb. z. a n. má moc zákona a že by rozhodnutí jemu odporující bylo nezákonné. Než rozhodnutí rekursního soudu mu neodporuje. Z § 6 odst. (1) cit. vládního nařízení plyne, že fysická osoba, která chce přijmouti do své péče cizí dítě, a to trvale, musí si k tomu vyžádati povolení dozorčího úřadu a že jednou z podmínek, za kterých se takové osobě povolení uděluje, jest (§ 6 odst. (3) téhož vládního nařízení), by osoba ta byla téhož náboženského vyznání a téže národnosti jako dítě, jež se jí do péče odevzdává, při čemž však ustanovení ta předpokládají i vzhledem k nadpisu § 6 i k ustanovení § 1 odst. (1) na konci uvedeného nařízení, že jde o cizí dítě, nikoli o děti, svěřené péči vlastních jejich rodičů. Poněvadž v souzeném případě bylo dáno dítě jen na zkoušku do výchovy nemanželského svého otce a jeho manželky, nedopadá vůbec na tento případ ustanovení § 6 odst. (3.) cit. vládního nařízení a není tu proto uplatňované nezákonnosti napadeného usnesení.

Čís. 11439.

Byly-li všechny spory ze společenské smlouvy vyhrazeny rozhodčímu soudu, jest rozhodčí soud povolán i k řešení sporů a neshod, k nimž došlo za likvidace společnosti.

(Rozh. ze dne 3. března 1932, Rv II 866/30.)

Podle společenské smlouvy byly vyhrazeny všechny spory ze společenské smlouvy stran rozhodčímu soudu. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaném bezúčinnosti výroku rozhodčího soudu, jímž byla rozřešena sporná otázka za likvidace společnosti. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. **Důvody:** Odvolání jest dáti za pravdu, pokud uplatňuje proti rozhodčímu výroku zrušovací důvod podle § 595 čís. 5 c. ř. s., že totiž rozhodčí soud překročil meze svého úkolu, an rozhodoval o věcech, které nebyly dohodou tomuto soudu odevzdány. Jde o to, zda rozhodnutí o sporných bodech, které se vyskytly teprve za likvidačního řízení, spadá pod smlouvu o rozsudím, čili nic. Podle názoru odvolacího soudu jest tuto otázku zodpověděti záporně. Jest předem zdůrazniti, že podle historického vývoje instituce soudce rozhodčího (rozsudího), t. j. soudce vůli stran (smlouvou) ustanoveného musí kautely, které zákon dal na ochranu stran proti rozhodčí justici, býti pojímány striktně a nelze strany liberálním jich výkladem připraviti o ochranu zákona (sb. n. s. civ. 1824, 5286). Podle odstavce XIII. společenské smlouvy ujednaly strany, že se podrobují rozhodčímu soudu v případě sporů z této smlouvy. Podle projevu stran směřoval jejich souhlasný úmysl k tomu, by rozhodčí soud rozhodoval jen ve sporech o otázkách, které byly upraveny společenskou smlouvou (§ 914 obč. zák.). Ve smlouvě není o tom, jak se má provést

likvidace společnosti po jejím zrušení uplynutím smluvní doby zmínky. Z toho plyne, že strany, ujednávající rozhodčí soud, ani nepomýšlely na to, že se ujednání má vztahovati i na spory, které vzniknou o vyrovnání za likvidačního řízení. Kdyby tomu skutečně bylo tak, byly by strany, ujednávající rozhodčí soud, zajisté volily výraz: »v případě sporů ze společenského poměru« a nikoliv výraz: »v případě sporů z této smlouvy«. Že strany dodatečně uzavřely smlouvu v předepsané písemné formě, kterou přenechají rozhodčímu soudu i rozhodnutí o sporných otázkách za likvidačního řízení o vyrovnání stran, nebylo ani tvrzeno. Rozhodčí soud pustil se tudíž neoprávněně do jednání a rozhodnutí o těchto sporných otázkách a překročil tím meze svého úkolu. Na tom nemůže nic změnit okolnost, že odvolatel se účastnil rozhodčího řízení a proti němu nic nenamítal, neboť zákon vyžaduje výslovně k ujednání rozhodčího soudu platnou písemnou formu a jest požadavkem písemnosti vyloučeno uzavření takové smlouvy činy konkludentními podle § 863 obč. zák.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu k novému rozhodnutí.

Důvody:

Odvolací soud poukazuje k tomu, že se strany podle protokolu ze dne 8. ledna 1926 domluvily na likvidaci společnosti, protože smluvní doba zatím uplynula, a že předmětem řízení před rozhodčím soudem nemohou býti spory, jež vznikly teprve za likvidačního řízení, ježto prý jde sice o spory ze společenského poměru, nikoli však již ze společenské smlouvy. Staví se tedy na stanovisko, jež hájil žalobce, že dohodou o likvidaci byla zrušena společenská smlouva. S tímto názorem však nelze souhlasiti. Zrušením společnosti nedochází ještě ke zrušení společenské smlouvy, nýbrž jen k ukončení společenského podnikání, jež má býti zlikvidováno; také za likvidace mluví zákon o společnících, o jejich právech a povinnostech a o jejich nárocích při vyúčtování (čl. 141, 142, 144 obch. zák.); právním pramenem nároků jest stále ještě společenská smlouva a spory, které za likvidace vzniknou mezi společníky, nenáleží řešiti likvidátorům, nýbrž soudu (čl. 142 obch. zák.). Jestliže tedy podle shodné vůle stran všechny spory ze společenské smlouvy byly vyhrazeny rozhodčímu soudu, jest tento povolán i k řešení oněch sporů a neshod, k nimž došlo za likvidace, neboť i tu jde o spory ze společenské smlouvy. Strany určily působnost rozhodčího soudu co nejširě, uznávše jej příslušným k rozhodnutí všech sporů, jež mohou vzniknouti ze společenské smlouvy, není proto na místě striktní výklad, o němž mluví odvolací soud. Odvolací soud, vycházející z odchýlného právního názoru, neobíral se dalšími důvody odvolání a bylo proto rozsudek zrušiti.

Čís. 11440.

Platil-li postoupený dlužník postupiteli, nikoliv postupníku, uvěřiv tvrzení postupitele, že jest s postupníkem vyrovnán, ač tomu tak nebylo, jest oprávněn domáhati se podle § 1431 obč. zák. na postupiteli vrácení toho, co plnil.